

Список використаних джерел:

1. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України Про деякі питання визнання правочинів (господарських договорів) недійсними від 29.05.2013 № 11 // Вісник господарського судочинства. – 2013. – № 4. – Ст. 22.
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради – 2003. – № 40. – Ст. 356.
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 // Відомості Верховної Ради – 2003. – № 18. – Ст. 144.
4. Теньков С. О. «Визнання договорів неукладеними за новими Цивільним і Господарським кодексами України (Огляд судової практики) / «Вісник податкової служби України», лютий 2005 р. – № 7. – С. 56.

Преор Є.В.

студентка,

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Останнім часом наша держава проводить активну нормотворчу роботу у сфері охорони життя і здоров'я громадян, намагаючись гармонізувати українське законодавство та поліпшити нормативно-правове регулювання харчової промисловості.

Тема є актуальною так як у перехідний період становлення ринкової економіки України галуззю, що найбільш динамічно розвивається, є харчова промисловість. Застаріла нормативна база, яка потребує повного оновлення та розроблення нових нормативів з урахуванням науково-технічного розвитку харчових підприємств, розробці нових продуктів харчування, які істотно відрізняються від традиційних і мають широку сферу застосування. У зв'язку з цим проблема державного регулювання розвитку харчової промисловості стала ключовою з погляду створення сприятливого інвестиційного клімату агропромислового виробництва, а також забезпечення ефективності функціонування капіталу в країні.

Аспекти державного регулювання харчової промисловості в цілому досліджувались у працях таких науковців, як: В. Галанець, Н. Кіданова, М. Корецький, О. Лебединська. Дослідження теоретичних основ та практичного застосування різних систем

регулювання харчової промисловості досліджували: Л. Анічина, Г. Андрусенка, П. Борщевського, В. Гейця, Л. Дейнеко, Д. Крисанова, І. Лукінова, П. Макаренка, П. Саблука, О. Скидана, В. Трегобчука, В. Юрчишина та ін. [3].

Проте, незважаючи на цінність проведених досліджень, окремі аспекти проблеми державного регулювання розвитку харчової промисловості залишились невирішеними. Так, потребують уточнення цілі державного регулювання розвитку харчової промисловості. Не ліквідовано недоліки в законодавчій базі та діяльності органів державної влади, що гальмують розвиток харчової промисловості.

Об'єктом дослідження є процес державного регулювання розвитку харчової промисловості України.

Предмет дослідження – теоретичні та практичні аспекти формування механізмів державного регулювання розвитку харчової промисловості України.

Метою статті є дослідження правових засад забезпечення безпечності та якості харчових продуктів у харчовій промисловості України.

Сьогодні можливості контролюючих державних органів непорівнянні з масштабами ринку. Сертифікати, які видають товаровиробникам на продукцію, слугують лише «перепусткою» на ринок, а в подальшому ніхто не перешкоджає підприємцю змінити з тих чи інших міркувань умови виготовлення, зберігання, транспортування, продажу, тобто відійти від існуючих технічних регламентів на продукт чи товар [4]. Створення ринку харчової продукції, стан захищеності і впевненості споживача у безпечності та якості продукції будуть залежать від того, наскільки виконуються норми законодавчого забезпечення. Основні Законів, таких як Закони України «Про безпечність та якість харчових продуктів», «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів», «Про молоко та молочні продукти», та інших на всіх рівнях. Пропонується розглядати державне регулювання харчовою промисловістю як сукупність законодавчих актів, принципів, методів, регуляторів діяльності органів усіх гілок державної влади з вироблення й реалізації управлінських рішень для здійснення регулюючих, організуючих і координуючих впливів на комплекс агропромислового виробництва з метою забезпечення потреби у продуктах харчування, питній воді в обсязі, якості, асортименті,

доступності в будь-який час і суворій відповідності санітарно-гігієнічним нормам і стандартам, необхідних і достатніх для повноцінного фізичного, психічного і соціального благополуччя кожного громадянина країни, згідно з його індивідуальними фізіологічними потребами [3, 4]. Україна як і більшість країн світу не може забезпечити світовий стандарт суверенітету споживача, що означає виробляти харчові продукти в таких кількостях, що є необхідними для максимально задоволення його потреб. На сьогодні є актуальним головний обов'язок держави закріплений у ст. 3 Конституції України яка проголошує, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю. Окрім цього, ще однією конституційною гарантією громадян України на забезпечення їх життя і здоров'я є ч. 2 ст. 50 Конституції, яка кожному гарантує право вільного доступу до інформації про якість харчових продуктів і предметів побуту, а також право на її отримання. У зв'язку з цим, діяльність держави по забезпеченню безпечності та якості харчових продуктів з метою забезпечення життєдіяльності та здоров'я громадян, слід вважати її функцією [4]. Правове забезпечення безпечності та якості харчових продуктів найбільш повно визначено у Законі України від 23.12.1997 р. в редакції від 11.08.2013, підстава 406-18. «Про безпечність та якість харчових продуктів» з практично щорічними, змінами і доповненнями (надалі – Закон). Цей Закон регулює відносини між органами виконавчої влади, виробниками, продавцями та споживачами харчових продуктів, що виробляються, знаходяться в обігу імпортуються і експортуються [1]. Харчовим продуктом (їжею), згідно з цим Законом (ст. 1) є: будь-яка речовина або продукт (сирий, включаючи сільськогосподарську продукцію, необроблений, напівоброблений або оброблений), призначений для споживання людиною. Виробниками харчових продуктів, відповідно до наказу Головного державного санітарного лікаря України Державної санітарно-епідеміологічної служби Міністерства охорони здоров'я України (надалі – МОЗ) від 28.12.2007 р. № 43, затверджений є: фізична або юридична особа (її філії, відділення, інші відокремлені підрозділи, представництва), що здійснює господарську діяльність з виробництва харчових продуктів, у тому числі для спеціального дієтичного споживання, харчових добавок, ароматизаторів, дієтичних добавок, допоміжних матеріалів для переробки та допоміжних засобів з матеріалів для виробництва з метою введення їх в обіг, а також обіг [4]. Відповідно до ст. 4 Закону

державне забезпечення безпечності та якості харчових продуктів і метою захисту життя і здоров'я населення від шкідливих факторів, які можуть бути присутніми у харчових продуктах здійснюються шляхом: встановлення обов'язкових параметрів безпечності для харчових продуктів; встановлення мінімальних специфікацій продуктів у технічних регламентах; встановлення санітарних заходів і ветеринарно-санітарних вимог. Забороняється реклама харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів та дієтичних добавок без попереднього погодження її тексту з МОЗ. Особам, які займаються відповідно до ст. 20 Закону діяльністю з виробництва або введення в обіг харчових продуктів, забороняється виробляти та/або вводити в обіг небезпечні, непридатні до споживання або неправильно марковані харчові продукти. З метою забезпечення безпечності харчових продуктів, вироблених в Україні, також забороняється: використання харчових добавок, які не зареєстровані для використання в Україні. Встановлені, підвищені вимоги щодо державної реєстрації харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів та дієтичних добавок. Відповідно до ст. 40 Закону, забороняється імпорт харчових продуктів, які є небезпечними, непридатними до споживання, неправильно маркованими або такими, що не відповідають технічним регламентам або санітарним заходам. Харчові продукти у вантажі, які визнані небезпечними, непридатними до споживання, неправильно маркованими або такими, що в інший спосіб не відповідають технічним регламентам або санітарним заходам, не допускаються до ввезення для споживання людиною (надалі – забраковані харчові продукти). Інші підлягають поверненню [4].

Отже, господарська діяльність підприємств харчової промисловості забезпечується відповідним законодавством, які в цілому регулюють їх розвиток за такими напрямками: впровадження у виробництво прогресивних технологій; вживання заходів щодо підвищення конкурентоспроможності харчових продуктів; створення ринку сучасного вітчизняного технологічного устаткування; забезпечення виробництва якісної конкурентоспроможної харчової продукції з урахуванням міжнародних стандартів. Для покращання державного регулювання розвитку харчової промисловості України пропонується:

- 1) розробити та прийняти нормативно-правові акти, які відповідали

нинішнім тенденціям у розробках нової харчової продукції з урахуванням науково-технічного прогресу у сфері харчових технологій; 2) прискорити розробку технічних регламентів та стандартів, гармонізованих з вимогами Європейського Союзу та іншими країнами, які є економічними партнерами, зокрема активізувати контроль за введенням нових стандартів на харчові продукти з урахуванням нових розробок у харчовій сфері; 3) створення координаційного органу з питань безпеки харчових продуктів (можливо, на базі Національної Комісії з Кодексу Аліментаріус, або включивши її); 4) створення базовий закон, що охоплює ключові принципи, створення координаційного органу, розподіл функцій та повноважень, і передбачає можливості для підзаконних актів. Текст поточного законопроекту може використовуватися як основа для реалізаційних законодавчих положень, проекти яких розроблятимуться паралельно.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про безпечність та якість харчових продуктів» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2013. – № 19 – С. 79.
2. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2014. – № 20-21. – С. 712.
3. Кравченко Т.А. Роль державного управління в забезпеченні якості харчових продуктів // Вісник НАДУ. – 2011. – № 2. – С. 206-209.
4. Смолин Г.В. / Господарське право України. Особлива частина [Електронний ресурс]: навчальний посібник / Смолин Г.В. – Л. – 2010 р.